

Narcis Dorin Ion

**PRINCIPESA ILEANA
A ROMÂNIEI
O VIAȚĂ ÎNTRE DOUĂ LUMI**

EDITURA VREMEA

BUCUREȘTI

2026

Nașterea „copilei cu ochi albaștri”

Principesa Ileana s-a născut la Palatul Cotroceni, în ziua de 23 decembrie 1908 (stil vechi)/ 5 ianuarie 1909 (stil nou), la orele 6:30 postmeridian¹, fiind declarată o oră mai târziu de principele moștenitor Ferdinand, în prezența lui Vintilă I.C. Brătianu, primarul Bucureștiului, a lui Emil Costinescu, ministru de Finanțe, a lui Ion I.C. Brătianu, ministru de Interne și a lui Toma Stelian, ministrul Justiției². Nașterea a fost consemnată într-un proces-verbal semnat de Toma Stelian, „special însărcinat cu aceasta din ordinul regelui [Carol I]”³.

„Dacă Mignon era copilul zbuciumului meu, Ileana era, fără îndoială, acela al întregirii mele” – mărturisirea regina Maria în *Povestea vieții mele*, arătând că fiica cea mică „se născu tocmai în 1909, când nu mai eram chiar așa de tânără, viața mă domesticise până la un punct oarecare, eram o ființă mai conștientă, caracterul meu ajunsese la maturitate”⁴. În aceste condiții, Maria admitea că „nașterea Ileanei a fost o mare fericire pentru mine și mă bucurai că aveam încă o fetiță”⁵.

În aceeași admirabilă carte de amintiri, regina României Mari îi făcea următorul portret fiicei sale dragi: „Ileana, din prima ei copilărie, avea în firea ei ceva pe care nu-l avuseseră ceilalți copii ai mei. Ochiul ei nespus de albaștri-închis se uitau adânci și cercetători, părând că-mi înțelege fiecare emoție cu o limpezime aproape zguduitoare. Ileana era un copil cuminte și se născuse cu legea binelui într-însa. Pe Ileana nu aveai cum s-o înveți ce e bine și ce e rău. Dar, cu toate acestea, nu era încrezută; era un copil vesel, fericit, plin de viață și de vioiciune”⁶. O bucurie la fel de mare a fost și venirea pe lume a ultimului copil al cuplului princiar Ferdinand și Maria: Mircea, frățiorul atât de iubit și cu o soartă atât de crudă! Legătura dintre cei doi mezini ai familiei a fost una specială: „Când se născu Mircea la începutul anului 1913, Ileana îl iubi cu o patimă de mamă, iar Mircea o adora pe Ileana mai mult decât pe orice pe lume, mai mult chiar decât pe mama sa. Așa trăiam cu toții, o viață de familie foarte fericită, înainte de războiul care a smuls din rădăcini atâtea lucruri”⁷.

¹ Arhivele Naționale ale României. Arhivele Naționale Istorice Centrale (*Infra*: ANR-ANIC), fond Casa Regală. Personale. Ileana, dosar I-1/ f.d., f. 1. (Act de naștere).

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*, f. 2-4.

⁴ Maria, Regina României, *Povestea vieții mele*, [traducere de Mărgărita Miller-Verghy], vol. 2, RAO International Publishing Company, 2009, p. 292.

⁵ *Ibidem*, p. 292.

⁶ *Ibidem*.

⁷ *Ibidem*, p. 293.

Aniversări în familie

Principesa Ileana a cucerit repede inima reginei, devenind fiica mult iubită a suveranei, care o numea „copila cu ochi albaștri”, într-un articol special publicat în *Boabe de Grâu*. La 10 ani, în 5 ianuarie 1919, Ileana era „deja o fată mare, dar atât de dulce și drăgălașă”, după cum nota mama sa în *Însemnările zilnice*, oferindu-i drept cadou „un covor oriental frumos pentru camera ei și mai multe «comori» care i-au plăcut imens”¹. Un an mai târziu, aflată la Bistrița, pentru a rezolva problemele moștenitorului Tronului, regina nu mai amintește nimic de ziua fiicei sale, dar la 5 ianuarie 1921, când împlinește 12 ani, Ileana vine devreme, la ora 7 dimineața, în camera mamei sale din Palatul Cotroceni, „să primească micile mele cadouri, dintre care o mică cutie chinezească din jad verde strălucitor, în formă de liliac, s-a dovedit preferata ei”².

Când a împlinit 13 ani, la 5 ianuarie 1922, „Ileana dragă”, cum o alinta mama sa, s-a prezentat la ora 7:30 în camera acesteia, „ca să-și primească darurile”, „lucrurile prețioase”, de care a fost foarte încântată³. Cu cât creștea, cu atât mica principesă devenea o domnișoară admirabilă, spre bucuria mamei sale. Momentul din 5 ianuarie 1923 a fost emoționant, după cum îl descria regina: „Ziua de naștere a Ilenei. A împlinit 14 ani și a crescut anul acesta de nerecunoscut. M-am dus, devreme, la ea cu un mic dar surpriză, pentru că ieri, seara, cadourile de aniversare și cele de Crăciun se presupune că au fost deja oferite. Despărțirea a fost însă tristă și, deși ea a vrut să fie bravă, s-a lăsat cu ceva lacrimi”⁴.

Revederea copilei dragi, la Cotroceni, în 13 ianuarie 1923, o înveselește pe regină: „A fost o mare bucurie să o găsesc pe Ileana așteptându-ne acasă, o Ileană înaltă, zveltă, foarte drăguță, emoționată și bucuroasă de aranjarea noii ei camere”⁵. Trei săptămâni mai târziu, în 6 februarie, principesa participă alături de mama sa la o „reprezentatie de gală cu *Visul unei nopți de vară*”, ceea ce îi trezește reginei amintiri plăcute: „Exact acum 30 de ani, aceeași piesă a fost jucată pentru venirea mea în țară”⁶.

¹ Maria, regina României, *Însemnări zilnice (ianuarie - decembrie 1919)*, vol. I, traducere de Valentina Costache, Sanda Racoviceanu, îngrijire de ediție, introducere și note de Vasile Arimia, București, Editura Historia, 2006, p. 20.

² Maria, regina României, *Însemnări zilnice (ianuarie 1921 - decembrie 1921)*, vol. III, traducere de Sanda Racoviceanu, îngrijire de ediție, introducere și note de Vasile Arimia, București, Editura Historia, 2006, p. 19.

³ Maria, regina României, *Însemnări zilnice (1 ianuarie - 31 decembrie 1922)*, vol. IV, traducere de Sanda Racoviceanu, îngrijire de ediție, introducere și note de Vasile Arimia, București, Editura Historia, 2006, p. 26.

⁴ Maria, regina României, *Însemnări zilnice*, vol. V, traducere de Sanda-Ileana Racoviceanu, îngrijire de ediție, cuvânt înainte și note de Vasile Arimia, București, Editura Historia, 2006, p. 13.

⁵ *Ibidem*, p. 23.

⁶ *Ibidem*, p. 52.

Satisfacția e și mai mare, căci „Ileana știa totul despre piesă, fiind o asiduă admiratoare a lui Shakespeare”¹. Mama e încântată de felul în care arată fiica cea mică: „Ea arăta absolut adorabil în roz. S-a făcut atât de înaltă și are o siluetă frumoasă, dar, din păcate, este puțin vanitoasă și-i plac hainele. Desigur că le poartă deosebit de bine și are un gust desăvârșit. Spune că se bucură că nu este băiat, pentru că una din cele mai mari plăceri ale vieții este să alegi și să porți lucruri frumoase. Ah! Eva! Unde s-a ajuns pornind de la frunza de viță!”².

Tot din *Însemnările zilnice* ale reginei Maria aflăm, la 16 februarie 1923, că „Ileana este bolnavă, o răceală sau un deranj de stomac sau amândouă”, iar „trupul ei nu-i pe măsura spiritului ei”, deși „ea iubește sportul și toate exercițiile fizice, dar, din păcate, după aceea trebuie să plătească pentru ele”³. „Mare păcat, pentru că nouă ne place atât de mult să călărim împreună și, pentru că rezultatele nu sunt niciodată foarte bune, călărim puțin și, deși în timpul călăriei ea se simte perfect de bine, după aceea trebuie să plătească pentru asta” – scrie suverana, adăugând că Ileana „a fost atât de mândră că are, în sfârșit, un micuț și năbădăios cal sur, arab, dar, în același timp, nepotrivit pentru greutatea ei, ca să poată ține pasul cu mine”⁴.

Două zile mai târziu, Maria notează că „duminicile, Ileana ia masa de prânz cu noi și pentru această ocazie este foarte grijulie cum se îmbracă”, dar remarcă și că „totodată, a devenit foarte preocupată de îmbrăcăminte pe care o poartă cu o grație absolut naturală”⁵. Din acest punct de vedere, mama nu poate fi decât mulțumită că fiica o moștenește: „Mă tem că în ea se găsește toată slăbiciunea Evei și, trăind atât de aproape de mine, gustul ei este desăvârșit și, în plus, are și cea mai adorabilă ținută care se poate imagina, pe care sper că nu și-o va strica crescând. Firește, și eu sunt extrem de tentată să-i dau lucruri drăguțe”⁶. Și tatăl, regele Ferdinand I, remarcă evoluția tinerei fiice, la 8 martie 1923, cu ocazia unei cine la Palatul Cotroceni: „La cină, Maiestatea Sa și Ileana au discutat pe teme religioase. Maiestatea Sa este foarte surprins cât de mult a crescut copila și cât de rațională a devenit, cu câtă inteligență și interes privește lucrurile”⁷.

În 5 ianuarie 1924, la a 15-a aniversare a principesei Ileana, regina Maria a reușit să pregătească, devreme, „o masă festivă pe care am reușit să așez diverse obiecte pe care ea și le dorea foarte mult: o frumoasă piesă veche de jad, un brocart persan vechi, cu care să se fâlească, o haină de

¹ *Ibidem*.

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*, p. 61.

⁴ *Ibidem*, pp. 61-62.

⁵ *Ibidem*, p. 64.

⁶ *Ibidem*, p. 64.

⁷ *Ibidem*, p. 82.

blană din partea tatălui ei, o icoană veche, un cordon de piele, iar din partea tinerelor maiestăți un mic ceas de argint care se închide ca o cutie de chibrituri și poate fi purtat în buzunar”¹. Firește, „Ileana a fost încântată”, căci – scrie mama sa – „ea știe cum să-și manifeste bucuria și să fie cu adevărat recunoscătoare”, având „dorințe mari și un puternic simț al posesiunii, care o face să devină colecționar”².

Mama – „cel mai apropiat al ei duhovnic”

Relația mamă-fiică s-a transformat în timp, mai ales după moartea regelui Ferdinand I, într-o legătură mult mai profundă, bazată pe afecțiune, prietenie și multă înțelegere. „Când bunul nostru rege a răposat și multe n-au mai fost ce fuseseră pentru noi, prietenia și înțelegerea dintre amândouă au ajuns, în noua noastră singurătate, o legătură aproape sfântă” – își amintea regina Maria, adăugând: „Acum aveam mai multă vreme pentru noi decât înainte, îndatoririle ni se făcuseră mai puțin oficiale, graba era mai mică, dar în schimb era un mare gol pe care îl umpleam cu iubirea noastră și cu trebuința crescândă a uneia de cealaltă”³.

Mama a devenit astfel nu numai confidenta fiicei, ci și prietenul pe care aceasta se putea baza la nevoie. „Am fost, nici vorbă – scria regina – cel mai apropiat al ei duhovnic, și unul care s-o îndemne, dar tot eu i-am știut și orice suferință și dezamăgire, pentru că pe atunci necazul era mai mare decât bucuria; tinerețea Ilenei nu era lipsită de poveri și nici nu e prea lesne să fii un înainte mergător, pentru că pe când unii te urmează cu dragă inimă, ceilalți nu te pricep totdeauna. Se nimeau ceasuri când ochii aceia albaștri erau mai puțin strălucitori sau când strălucirea lor era strălucirea neopritelor lacrimi. Unele mărturisiri sunt, apoi, mai greu de dus decât altele, dar eram două să le ducem, ea cu tinerețea și speranța ei și eu cu răbdarea pe care o capătă cei ce au cunoscut viața”⁴. Pasiunile reginei Maria au fost moștenite și de Ileana, iar iubirea lor comună pentru reședințele de la Bran și Balcic a creat o armonie perfectă în relația mamă-fiică. „Branul și Balcicul – consemna suverana – au ajuns colțurile noastre dragi de retragere și, pe când eu îmi găseam o mângâiere în crearea de cât mai multă frumusețe, copila mea umplea această frumusețe cu viață”⁵.

¹ Maria, regina României, *Însemnări zilnice* (1924), vol. VI, traducere de Sanda-Ileana Racoviceanu, îngrijire de ediție, cuvânt-înainte și note de Vasile Arimia, București, Editura Historia, 2008., p. 11.

² *Ibidem*.

³ Regina Maria, „Copila cu ochi albaștri”, în *Boabe de Grâu*, Anul II, nr. 8-9, august-septembrie 1931, p. 414.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Ibidem*.

Această iubire comună de frumos și prietenie statornică au făcut ca – prin testament – regina Maria să lase moștenire Castelul Bran și o casă de la Balcic prințesei Ileana. Astfel, suverana putea părăsi împăcată această lume și frumusețile pe care le-a creat la Bran și Balcic, știind că cele două „case de vis” ale sale vor fi îngrijite de urmașa sa cu aceeași patimă. Și nu s-a înșelat, la Bran Ileana făcând tot posibilul să perpetueze memoria mamei și devotându-se – în anii celui de Al Doilea Război Mondial, așa cum făcuse și regina în anii 1916-1918 – îngrijirii răniților în Spitalul „Inima Reginei”. De fapt, principesa Ileana s-a comportat așa cum o învățase mama sa, pe care a avut-o drept model. „Prezența mamei radia viață și lumină. Nu pot să găsesc cuvintele potrivite pentru a spune ce înseamnă ea pentru mine. Ar trebui să scriu o carte întreagă despre aceasta. Toată lumea o iubea” – își amintea Ileana¹. La rândul său, regina mărturisea în 1931: „Înțelegerea dintre noi fusese deplină și viața noastră armonioasă. Eu nu i-am stingherit în nici un fel libertatea, nu i-am cerut jertfe, n-am supus-o nici unei îndatoriri; îmi dădea din timp atât cât voia și nu-i impuneam tovărășia mea, nici nu mă încrucișam cu prietenii ei. Eram însă [de] față la capătul unei zile pline, ca să-i ascult planurile și însuflețirea sau ca să discut problemele prea grele ca să le dezlege singură”².

La început de an 1925, când principesa a împlinit 16 ani, mama sa constată că „ultima mea adorată a crescut” și, drept cadou, îi dăruiește „un frumos safir montat într-o brățară, pe care am găsit-o în departamentul Ceylon de la Wembley, o haină de blană și un set de cărți”, de care Ileana a fost „absolut încântată”, mai ales că regina a „ținut surprizele absolut secrete, astfel încât ele au venit cu o mare bucurie, ceea ce semnifică un mod bun de intrare în noul an”³.

Știri despre membrii familiei

Un an mai târziu, renunțarea principelui moștenitor Carol la tron și fuga sa în Occident, din decembrie 1925, au făcut ca în Familia regală să se instaleze o profundă tristețe, iar aniversarea Ilenei, la 17 ani, să se petreacă în această atmosferă. Acum, maturizarea tinerei aristocrate o putem observa și dintr-o scrisoare pe care i-o adresează, la 28 februarie 1925, de la Palatul Cotroceni, unui bun prieten, diplomatul Radu

¹ Ileana, Princesă de România, Arhiducesă de Austria, *Trăiesc din nou*, traducere din engleză de Agra Baroti-Gheorghe, prefață de Al. Paleologu, București, Editura Humanitas, 1999, p. 53.

² Regina Maria, „Copila cu ochi albaștri”, p. 414.

³ Maria, regina României, *Însemnări zilnice (1 ianuarie - 31 decembrie 1925)*, vol. VII, traducere de Sanda-Ileana Racoviceanu, îngrijire de ediție, cuvânt-înainte și note de Vasile Arimia, București, Editura Historia, 2008, p. 12.

Cuțarida, în care îl informează că „Mama, săraca, e foarte abătută”, deoarece „lumea a fost infectă și scârboasă cu ea, mai cu seamă la Iași”, iar colonelul Condiescu „s-a reîntors de la Milano” și „bietul om e ca un spectru”, spunând că „pentru moment nu e nimic de făcut”, deoarece principele Carol „nu ascultă și nu vrea să știe de Țară și de Părinți”¹.

„Acum n-avem ce să face[m], numai să așteptăm deșteptare[a] lui. Să dea Dumnezeu să fie oameni buni cu el atunci! Deci, așteptăm” – conchide principesa, care face următoarea mărturisire de credință: „Dar acum am mai multă credință și iubire către toți și asta m-ajută mult de tot. Nu mai sunt eu prin mine pentru mine, cum cam eram îndrumată înainte, ci încerc să fiu eu prin Iubirea Domnului pentru alții”². Din aceeași misivă aflăm că „Lisabeta cam suferă cu piciorul, dar e o mare schimbare în ea” și acum „e mult mai drăguță, chiar pot zice iubitoare, ne înțelegem acuși (*sic!*) bine de tot”, Ileana recunoscând că „natural, trebuie să fi fost și eu rea anul trecut”³.

La școala Heathfield din Regatul Unit

În anul 1925, principesa Ileana a urmat cursurile școlii de fete Heathfield din Ascot (Regatul Unit), fondată în 1899 de către Eleanor Beatrice Wyatt, pe care regina Maria o cunoscuse în 1919, când acolo frecventase cursuri și principesa Marioara (Mignon). Deși Ileana vizitase Heathfield încă din noiembrie 1924, studiile vor începe în vara anului 1925, mica principesă sosind aici în 25 iunie, însoțită de guvernanta Ida Marr și Mariana (Moyra) Romalo, care îi va fi colegă de clasă⁴.

Atmosfera acelei perioade din viața adolescenței de 16 ani poate fi reconstituită prin scrisorile pe care aceasta i le-a trimis lui Miss Nini Woodfield, bona englezoaică a principesei, păstrate la Arhivele Naționale ale României. La 31 mai 1925, când ajunge în Anglia (unde stă la Londra, pe strada Grosvenor nr. 50), îi scrie guvernantei sale despre atmosferă, activități și oamenii pe care i-a întâlnit la Legația României, condusă de Nicolae Titulescu: „Îți spun numai câteva cuvinte din draga veche Anglie. Am ajuns cu bine, am călătorit bine și am petrecut o zi frumoasă la Paris. Ioana arăta foarte drăguț, s-a tuns și îi stă foarte bine. Ne-am distrat de minune la Expoziția de Artă Modernă. Nu l-am întâlnit pe bietul Radu Cuțarida, care nu era la Paris. Serios afectat de o răceală, provenită de la plămâni, a plecat în Elveția, unde pare să se

¹ Scrisoare pe hârtie cu monograma principesei Ileana a României (patru litere I, în formă de cruce, surmontate de coroana regală), adresată diplomatului Radu Cuțarida. [Colecția Cristian Ștefănescu]

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*.

⁴ Diana Mandache, *Ileana, Principesa României*, București, Corint Books, 2022, pp. 30-31.

însănătoșească. Doamna Titulescu a fost foarte drăguță și m-a făcut să mă simt ca acasă. Este o gazdă model, în adevăratul sens al cuvântului. Ieri am ieșit să ne cumpărăm uniforme. Sunt îngrozitor de drăguțe, abia aștept să le îmbrac. Și Mărioara [Mignon, sora Ilenei – n.n.] este foarte fericită, iar împreună ne distrăm de minune. Am fost la o paradă militară, a fost foarte drăguț, o să-ți trimit programul. De mâine începem școala. E ciudat, dar vrem să arătăm din ce aluat tare suntem făcuți noi, românii. Acum trebuie să fug”¹.

Într-o altă scrisoare, din 18 iunie 1925, „iubita Baby” se declară mulțumită de scrisorile primite de la cei din țară: „Îți mulțumesc foarte mult pentru scrisori, au fost atât de drăguțe. Nu-ți poți imagina câtă plăcere ne fac. Mărioara a fost și ea foarte încântată că i-ai scris. Cu cât primim mai multe, cu atât suntem mai fericite, zilele când primim scrisori sunt cu totul speciale. Mami scrie foarte des. Gândurile ei pentru noi, așa cum le scrie pe cărți poștale cu imagini de acasă, parcă sunt raiul pe pământ”². Nini Woodfield află despre activitatea școlară și tristețea despărțirii de mamă: „Sunt în continuare foarte mulțumită, devin din ce în ce mai punctuală, așa cum vei vrea tu să fiu atunci când o să mă întorc acasă. Zilele acestea se serbează Săptămâna Ascot, și din cauza asta ni se permite să primim câte o vizită în fiecare zi. În ultimele două zile, aici a fost plin de nobili englezi, domni și doamne, au fost atât de mulți că abia aveam loc de ei. Pentru că veneau direct de la curse, erau toți îmbrăcați în toalete impozante. Nu pot spune că moda de anul acesta mă încântă foarte tare, dar arată drăguț. Ce noroc pe fetele care își au mamele aproape. Însă și mami va fi cu mine în curând”³.

Mica Ileana cere și suveniruri din țară, ștergare și cărți poștale cu Castelul Peleş și orașul Sinaia, pe care să le poată oferi colegilor: „Te rog, Nini, poți să-mi trimiți niște ștergare din România? Nu cred că le-am dat pe toate. Le știi, din acelea mici. Dacă nu ai niciunul, poți să-mi cumperi câteva, te rog? Vreau să le dăruiesc aici, înainte să plec. De asemenea, te mai rog ca atunci când îmi scrii, să îmi scrii pe cărți poștale cu imagini din Sinaia, sau pune-mi câteva în plic, chiar dacă n-ai scris nimic pe ele. Îmi face mare plăcere să le arăt. Sigur, vreau cărți poștale cu imaginea casei noastre și a munților dimprejur, nu ale orașului. Le are domnul Stefanovic[i]. Spune-i că sunt pentru mine și nu va trebui să plătești”⁴. La școală, principesa asistă și la reprezentații teatrale: „În altă zi, Compania Ben Green a jucat aici Shakespeare, a fost superb, ne-am bucurat de

¹ Cristina Diac, „Correspondența Domniței Ileana cu bona ei”, în *Adevărul*, 15 octombrie 2011; <https://adevarul.ro/stil-de-viata/cultura/correspondenta-domnitei-ileana-cu-bona-ei-1074850.html> (accesat în 13 septembrie 2025).

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*.

⁴ *Ibidem*.

fiecare minut. Au jucat piesa pe o terasă minunată, care parcă era făcută pentru teatru. La sfârșitul semestrului, fetele vor da o reprezentație. Cred că va fi foarte drăguț. Am văzut foarte puțin din ea, noi n-ar fi trebuit să vedem, dar de la fereastra noastră putem trage cu ochiul la ce se întâmplă”¹.

O scrisoare nedatată redă, riguros, programul școlar: „Te rog să mă scuzi că îți scriu cu creionul, dar am un moment liber în timp ce aștept să se servească ceaiul. Sunt fericită într-adevăr, celelalte fete sunt atât de drăguțe cu noi. Sigur, sunt și câteva lucruri pe care le urăsc, cum ar fi că nu este permis să mergem neînsoțite mai departe de terenurile de sport. Sau să văd poarta deschisă și să știu că nu voi putea să ies de aici până la sfârșitul semestrului. La 10:30 luăm pauză, iar la 11:00 ne primim scrisorile de acasă. Acesta este unul din cele mai fericite momente ale zilei. Nu-ți poți imagina cât mă bucur când găsesc scrisorile tale așteptându-mă. La 7 a.m. sună clopoțelul, ne trezim, la 7:40 trebuie să fim jos pentru micul-dejun. Trebuie să lăsăm totul foarte ordonat, și paturile făcute, ar trebui să vezi cât de rapidă și ordonată am devenit. Sunt într-adevăr, foarte-foarte ordonată, probabil că nu te aștepți la așa ceva din partea mea. Vremea a fost excelentă, cald și soare, toată lumea are nevoie de pălărie, dar mie și Mărioarei ne place foarte mult. Ne simțim bine împreună, pentru că ne amintește de casă. Ieri, echipa noastră de cricket (*sic!*) a jucat împotriva unei alte școli, dar am pierdut! Foarte trist. Dar iată că sună clopoțelul, trebuie să fug, ca să nu întârzii”².

Dorul de casă o copleșește și răzbate limpede din scrisoarea trimisă „dragei Nini Mini” în 21 august 1925: „Îmi pare atât de rău că nu am apucat să ne vedem înainte să pleci din Anglia. Mi-ar fi plăcut la nebunie să vorbim despre ce am făcut în draga ta țară, pe care o iubești atât de mult. Va mai trece ceva timp până când ne vom revedea, dar sigur va trece repede. Mi-e dor de casă, de tata, de cai și de dragii mei câini, în fapt de fiecare lucru care face casa mea să fie ceea ce este. O să mă gândesc la tine mâine, când va trebui să-ți părăsești casa, știu cum o să te simți. Aici este o vreme minunată. Am luat o lecție de tenis, costumul meu este foarte admirat. Elena a avut probleme la un ochi, dar acum și-a revenit. Sigur că a fost dureros. Am cumpărat un mic aparat de fotografiat cu care fac fotografii și un proiector. E foarte distractiv”³.

Toamna, la 6 octombrie, eleva princiară oferă amănunte despre cursuri și profesoarele de la școală: „Știu că am fost rea pentru că nu ți-am scris, dar sunt sigură că mă vei ierta, de vreme ce știi cum e la Londra. Îți dai seama că ne-am străduit să petrecem un timp liniștit,

¹ *Ibidem.*

² *Ibidem.*

³ *Ibidem.*

fără ieșiri la evenimente târzii și alte asemenea. Bineînțeles, n-am reușit întotdeauna. Aici, vremea este pur și simplu divină, aproape ca acasă, mai puțin cerul nostru adânc și albastru. Mă simt îngrozitor de bine și mă bucur de lecțiile de diverse sporturi, care sunt foarte interesante trimestrul acesta. La engleză avem o profesoară adorabilă, pe nume Mrs. Brown. Este foarte bună prietenă cu Miss Milne. Profesoara de germană aproape că este mai subțire ca tine, cred că nu am întâlnit niciodată pe cineva atât de slab. După cum spune ea însăși: «Deocamdată nu am niciun rival!». Miss Maer este profesoara care ne supraveghează, o mare onoare, îți poți imagina ceva mai amuzant, mai ales că nu știa cine suntem, până când i-am spus”¹.

Ileana este bucuroasă când e vizitată de rude sau cunoscuți: „La Legație au fost extraordinar de amabili cu mine. Colonelul Antonescu [viitorul mareșal Ion Antonescu – n.n.] a venit să mă vadă după două zile de la sosirea mea aici! Apoi, ce crezi, Elisabeta [sora Ilenei – n.n.] a venit să mă vadă și ea! A fost o bucurie de nedescris. Merg la Londra o dată pe săptămână, la doctor, care nu-mi dă speranțe că voi înceta să îl frecventez prea curând. A ta Baby, care te iubește”².

O prietenă de suflet – Alice Grunau-Dimăncescu

În anul 1926, Alice Grunau (23 februarie 1903 - 28 iulie 1972) – fiica lui Paul Adolph Theodor Grunau (26 ianuarie 1860 - 8 octombrie 1936) și a Eugeniei (Ginca) Eustațiu (13 august 1870 - 29 septembrie 1943)³ – s-a angajat la „Asociația Femeilor Creștine din România”, condusă de Natalia Slivici. În scurt timp, Alice Grunau a devenit conducătoarea uneia din cele trei secții ale A.C.F.-ului – secția funcționarelor, activitate pe care a desfășurat-o până la desființarea asociației de către regimul comunist în 1947. În 1928 Alice Grunau s-a căsătorit – în biserica de la Cotroceni, nași fiind Domnița Ileana și Radu Grunau – cu căpitanul de Vânători de Munte, Ion (Nelly) Dimăncescu, cu care a avut doi copii: Radu Mihai (n. 17 mai 1928) și Sanda-Tudora (1934-2015). Înainte de a doua căsătorie (1944), cu inginerul Cașin Popescu, s-a născut, pe 28 iulie 1943, la casa din Valea Mieilor – Urlați (numită, în familie, Vila Radalicela), Vlad-Andreas Grunau, botezat tot de Principesa Ileana, ca și frații săi din căsătoria anterioară a mamei sale.

La 5 ianuarie 2019, de la Mühlthal-Traisa (Germania), domnul inginer Vlad-Andreas Grunau mi-a trimis următorul text despre prietenia

¹ Ibidem.

² Ibidem.

³ *Arbore genealogic al familiei Grunau* (copie în arhiva noastră, oferită de domnul dipl. ing. Vlad-Andreas Grunau, 19 septembrie 2016).